
Doktorlatin

Et stykke journalistik af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Doktorlatin

4

Doktorlatin

Doktorlatin

Doktorlatin.

Af Kaj Munk

Nat.d.24.10.37[1]

EN Overlæge med saa nobelt et Navn, at man ikke uden videre kan lade hans Skrivelse gøre Nytte i Papirkurven, sender mig et Brev, hvori han udøser sit Hjertes Glæde over min Skildring af Urhanerne forrige Søndag, og dernæst sit samme Organs Forbitrelse over, at den mundede ud i den gamle Koks maleriske Ophængning paa Præstegaardsmuren. ”Dræb en jævnbyrdig Fjende og hovér saa! Det forstaar jeg,” siger min Sandten den fine Mand. Og tilføjer: ”Dræb en uskadelig, skøn og værgeløs Fugl - og skam Dem.”

Jeg for mit Vedkommende forstaar ikke Trangen til at hovere. Den forekommer mig simpel. Nøjagtig saa simpel, som den Ubehøvlethed, der faar en Mand til at skrive ”Skam Dem!” til en anden, om hvem han ikke ved andet end, at han ikke deler Passion sammen med ham. Hvorfor læser De Jagtbreve, min Herre? Hvad vil en Afholdsmand med Rom?

Og hvad er det for noget Nonsens, at Vildtet er værgeløst? Den tamme Hane - det er noget andet. Den er baade uskadelig og skøn og værgeløs - og den spiser De dog, Hr. Overlæge. Men jeg skal hilse Dem fra Hedens stolte, vilde Fugle - jeg saa dem i Gaar - og sige, at de betakker sig meget for Deres Øllebrødsbarmhjertighed. De ønsker ikke at ynkes - og skældes for værgeløse. De har et skarpt Syn, en glimrende Hørelse, en højtudviklet Agtpaagivenhed, en ypperlig Motor, et kraftigt Vingefang og et fortrinligt Styreapparat. Hvilket altsammen er indrettet til Brug. Og som i de 99 af 100 Tilfælde bringer Fuglen Sejr over Jægeren. De unge Urkokke slog en overmodig Skogren op i Gaar og bad mig sige Dem, at de ønskede at leve Livet farligt, for de var ikke Fjerkræ og endnu mindre Mennesker, der ser det som deres Dages Maal og Mening at dø af Kræft paa et Hospital under en afmægtig Overlæges Behandling. Og de følte det som noget ærefuldt, det Eftermæle, jeg havde givet deres Far, at jeg havde hyldet ham i Døden. -

I Søndags skød jeg en gammel Ræv. Det berettedes til en anden Læge, som forarget udbrød: ”Og bagefter gaar han hjem og prædiker: vær god ved Dyrene.” - Her er Medynken ligefrem grotesk. Ræven bruger stundom med et Bid i Rygraden at lamme sit Bytte, for at det i længere Tid kan holde sig frisk. De Dyr, hvem denne Skæbne er tiltænkt, finder næppe nogen Inkonsekvens mellem min Søndagsdaad og min Søndagsprædiken. Eller mener Hr. Doktoren, at alle levende Væsener har lige Ret til Livet? Hvor kan han saa nænne at være saa haard ved f. Eks. de søde smaa Tuberkelbaciller og paa det brutaleste og efter alle Kunstens Regler stræbe dem efter Livet?

Hvad er det med vore Læger? Sikke de driver paa med Godhed for Dyrene! Og samtidig kommer min Kollega Bruun-Rasmussen og beskylder dem for, at de ikke har Tid til at være gode ved Menneskene!

Kaj Munk.

Doktorlatin

Vi har modtaget:

ET NAVN har faaet Pastor Kaj Munk til at undlade at sende et Brev i Papirkurven. Undertegnede maa derefter gaa ud fra, at mit ganske almindelige Navn ikke kan aftvinge Pastor Munk samme Respekt, og har derfor ingen anden Udvej end at bede *Nationaltidende* om Gæstfrihed og Plads for nogle Bemærkninger, jeg ønsker at knytte til Pastor Munks: Doktorlatin i *Nationaltidende* af 25. Oktober.[2]

En Mand med et nobelt Navn skriver sin oprigtige Mening til Pastor Munk privat, altsaa kan man gaa ud fra, at ikke alene Navnet, men ogsaa Personligheden er nobel. - Svaret faar han i *Nationaltidende*, og det viser paa flere Punkter manglende Forstaaelse eller manglende Lyst til at tage Sagen alvorligt. Hvorfor læser De Jagtbreve, min Herre ? spørger Pastor Munk. - Ved De ikke, Pastor Munk, at Deres Jagtbreve ofte indeholder ypperlige Skildringer af Naturen, og er det aldrig faldet Dem ind, at et Menneske kan elske Naturen, uden at være Jæger, og derfor sætte Pris paa at læse saadanne Skildringer?, saa forstaar De sikkert heller ikke, at den virkelige Elsker af Naturen afskyr al formaalsløs Ødelæggelse.

Deres Bevisførelse for, at Vildtet ikke er forsvarsløst, skal aabenbart opfattes humoristisk. - Det kan jo bare stikke af i Tide, og har heri et saa fortræffeligt Vaaben, at det i 99 af 100 Tilfælde gaar af med Sejren. (Idéen er udmærket og kan med samme Ret overføres til vort Lands Forsvar). - Saa let er det imidlertid ikke at undgaa de Blyklumper, der kommer fra et moderne Jagtgevær, hvis det da er i Hænderne paa en nogenlunde øvet Jæger.

Nej, det er ikke Nonsens at paastaa, at Vildtet er værgeløst. Nonsens er derimod Deres Hilsen fra Hedens vilde Fugle, det er fri Fantasi.

Kunde disse Fugle sende en Hilsen, vilde den sikkert lyde ganske anderledes. Det kan ikke undgaas, at der dræbes i Naturen, men man kan forlange, at der skal være et naturligt Formaal dermed. Deres Sammenligning mellem Jægeren og Lægen, der kæmper for at dræbe Tuberkelbacillerne, viser klart, i hvilken Forlegenhed De har været for at finde Argumenter.-

Selv den Ræv, De skød, Pastor Munk, vilde ikke dræbe blot for at tilfredsstille en Passion, det gør kun Mennesket, som er stillet over alle andre levende Skabninger, og som mener at have Lov til at misbruge sin ophøjede Stilling bl. a. paa denne Maade.

Jeg gentager den noble Mands Ord:

”Man har ikke Lov til at dræbe, blot for at tilfredsstille en Passion, og gør man det, bør man skamme sig!”

Deres Slutbemærkning om Overlægerne er Dem uværdig, da den kun kan have et Formaal, nemlig at saare en Modstander.

E. Christensen.

